

[معافیت مواردخاص](#) [جانبازان](#) [خانواده شهدا](#) [خانواده جاوید الاثرها](#) [خانواده آزادگان](#) [معافیت مددجویان](#)

معافیت مواردخاص

1- شرایط استفاده از معافیت سنی را توضیح دهید؟

جواب:

این معافیت با توجه به مدرک تحصیلی و سن مشمول به ۵ گروه تقسیم می گردد:

زیر دیپلم ، دیپلم ، فوق دیپلم (متولدین تا پایان ۱۳۵۴)

لیسانس (متولدین تا پایان ۱۳۵۴)

فوق لیسانس (متولدین تا پایان ۱۳۵۲)

دکتری غیرپزشکی (متولدین تا پایان ۱۳۵۰)

دکتری پزشکی و دامپزشکی (متولدین تا پایان ۱۳۴۴)

2- آیا مشمولانی که دارای ۵۰ سال سن می باشند نیاز به دریافت کارت معافیت دارند؟

جواب :مشمولینی که بیش از ۵۰ سال از سن آنان سپری شده نیازی به درخواست معافیت ندارند و شناسنامه

عکسدار آنان مشروط بر اینکه تغییرات سنی نداشته به منزله روشن بودن وضعیت وظیفه عمومی آنان می

باشد.

3- آیا داشتن غیبت مانع استفاده از این نوع معافیت می گردد؟

جواب :خیر غیبت مانع نمی گردد.

4- شرایط معافیت سنی برای متولدین زیردیپلم ،دیپلم،فوق دیپلم چگونه میباشد؟

جواب :متولدین تا پایان سال ۱۳۵۴ می توانند از این نوع معافیت استفاده نمایند.

5- شرایط معافیت سنی برای متولدین لیسانس چگونه میباشد؟

جواب :متولدین تا پایان سال ۱۳۵۴ می توانند از این نوع معافیت استفاده نمایند.

6- شرایط معافیت سنی برای متولدین فوق لیسانس چگونه میباشد؟

جواب :متولدین تا پایان سال ۱۳۵۲ می توانند از این نوع معافیت استفاده نمایند.

7- شرایط معافیت سنی برای متولدین دکتری غیر پزشکی چگونه میباشد؟

جواب :متولدین تا پایان سال ۱۳۵۰ می توانند از این نوع معافیت استفاده نمایند.

8- شرایط معافیت سنی برای متولدين پزشکی و دامپزشکی چگونه میباشد؟

جواب :متولدين تا پایان سال ۱۳۴۴ می توانند از این نوع معافیت استفاده نمایند

جانبازان

1- حد نصاب درصد جانبازي براي امتياز معافيت يك فرزند چند درصد است ؟

جواب : حداقل ۲۵ درصد جانبازي.

2- جانبازان چند فرزند خود را مي توانند از خدمت معاف کنند ؟

جواب : به ازاي هر ۲۵ درصد جانبازي يکي از فرزندان آنان از خدمت معاف مي شوند.

3- آیا امتياز جانبازي براي برادران آنان لحاظ مي گردد ؟

جواب : درصورتی که جانباز فاقد فرزند پسر باشد امتياز به برادر جانباز تعلق مي گيرد.

4- درصورتی که جانباز فاقد فرزند پسر باشد چند نفر از برادران وي از خدمت معاف مي شوند ؟

جواب : براي جانباز باحداقل ۲۵درصد جانبازي وبالاتر به هر ميزان جانبازي فقط يك برادر وي از خدمت معاف مي گردد.

5- نحوه انتخاب ومعرفي يکي از برادران تني واجد شرايط براي بهره مندي از معافيت جانبازي به چه صورت مي باشد ؟

جواب :انتخاب برادر با جانباز مي باشد در صورت فوت جانباز با پدر ودر صورت فوت پدر با مادر ودر صورت فوت مادر با توافق برادران و هماهنگي بنياد شهيد مي باشد.

6- در صورتی که جانبازمتوفي فاقد فرزند پسر فاقد برادر تني باشد انتخاب از برادران ناتني به چه صورت مي باشد ؟

جواب : حق تقدم با برادري است که از مادر با جانباز تني باشد در صوت نداشتن برادر تني از مادر حق انتخاب با پدر خانواده ودر صورت فوت پدر انتخاب يکي از برادران با مادر درصورت فوت مادر با توافق برادران و هماهنگي بنياد شهيد انجام مي پذيرد.

7- مرجع معرفي جانباز براي بهره مندي از امتياز معافيت چه ارگانی است ؟

جواب : در صورتی که صرفا جانباز باشد بنياد شهيد وامور ايتارگران استان محل سکونت جانباز

8- آیا جانباز نیروهاي مسلح با معرفي نیروهاي مسلح مي توانند از امتياز جانبازي استفاده نمایند ؟

جواب : خير مگر آنکه به صورت تلفيق با سابقه حضور در جبهه معرفي شوند.

9- آیا به مازاد درصد جانبازي بين ۳۶ تا ۴۹ و ۵۱ تا ۷۰ در صد امتيازى تعلق مي گيرد يا نه ؟

جواب : خير براي ۲۵ درصد جانبازي يك فرزند و براي جانبازان ۵۰ درصد و بالاتر حداکثر ۲ فرزند از خدمت معاف مي شوند و مازاد در صد جانبازي قابل جمع نمي باشد.

10- آیا درصد جانبازي پدر و مادر براي رسيدن به حد نصاب معافيت يك فرزند قابل جمع مي باشد ؟

جواب : بله در صورتي که در صد جانبازي والدين به تنهائي به حد نصاب معافيت نرسد در صورت جانبازي آنان قابل جمع است.

11- چنانچه بر اساس ضوابط ومقررات سالهاي گذشته به سبب نيازمندي جانباز به مراقبت يکي از برادران خدمت از خدمت معاف کرده باشد آیا مي توان برابر ضوابط جديد يك فرزند وي را نيز از خدمت معاف کرد ؟

جواب : بله مشروط به اينکه در صد جانبازي وي حداقل ۵۰ درصد يا بالاتر باشد.

12- چنانچه در صد جانبازي کمتر از ۲۵ درصد باشد آیا امتيازى براي فرزند وي در نظر گرفته مي شود يا خير ؟

جواب : در صورتي که با سابقه آزادگي يا حضور در جبهه به عدد ۳۰ و بالاتر برسد مي توان براي فرزند وي امتيازى در نظر گرفت.

13- چنانچه جمع اعداد مربوط به درصد جانبازي ، ماه حضور در جبهه و يا ماه آزادگي به عدد ۶۰ و بالا تر برسد آیا مي توان دوفرزند وي را از خدمت معاف نمود؟

جواب : خير و براساس جمع سوابق جانبازي ، جبهه و يا آزادگي تنها فقط يك فرزند ايتارگر مي تواند از خدمت معاف شود.

14- چنانچه جانبازي که درگذشته به سبب بيمار ناشي از جانبازي براي يك فرزند خود را در قالب ماده ۴۴ قانون خدمت وظيفه عمومي معافيت کفالت اخذ کرده باشد آیا مي تواند فرزند ديگر خود را به سبب جانبازي از خدمت معاف نمايد ؟

جواب : بله مشروط بر اينکه درصد جانبازي حداقل ۲۵ درصد و بالاتر باشد.

15- آیا به خود جانباز هم از نظر خدمت وظيفه عمومي امتيازى تعلق مي گيرد ؟

جواب : بله در صورتي که حداقل داراي ۱۰ درصد جانبازي باشد از خدمت دوره ضرورت معاف مي شود.

16- چنانچه جانباز از امتياز خود براي معافيت از خدمت استفاده کرده باشد آیا فرزند وي هم مي تواند از امتياز جانبازي استفاده نمايد ؟

جواب : بله با در نظر گرفتن حد نصاب درصد جانبازي (حداقل ۲۵ درصد)

17- آیا فرزند خوانده قانوني جانباز مي تواند از معافيت استفاده نمايد ؟

جواب : بله مشروط برآنکه بنابر تایید بنیاد شهید شخص جانباز به سبب ناشی از جانبازی نتواند صاحب فرزند گردد.

18- آیا برای معافیت فرزند خوانده قانونی درصد جانبازی خاصی لازم می باشد ؟

جواب : خیر صرف آنکه جانبازی و عدم توانایی جانباز در صاحب فرزند شدن به تایید بنیاد شهید رسیده باشد کفایت می کند.

19- آیا اگر درصد جانبازی جانباز بیش از ۵۰ درصد ، درحد معافیت ۲ نفر قرار داشته باشد می توان علاوه بر فرزند خوانده يك برادر وی را هم از خدمت معاف کرد ؟

جواب : خیر برای جانبازان فاقد فرزند صرفا يك نفر از خدمت معاف می گردد.

20- فرزند خواندگی جانباز به چه صورت اثبات می گردد ؟

جواب : با تایید مراجع صالح قضایی.

21- آیا برای بانوان جانباز نیز امتیازی درنظر گرفته شده است ؟

جواب : بله هرفرد اناث که با حداقل ۲۵ درصد جانبازی می تواند برای همسرش درخواست معافیت نماید.

22- معافیت همسر جانبازاناث به چه صورت است ؟

جواب : معافیت بصورت موقت ۵ ساله از تاریخ ازدواج جانباز با همسر محاسبه می گردد درصورت استمرار ازدواج به مدت ۵ سال معافیت موقت به دائم تبدیل می گردد.

23- آیا جانباز اناث بالای ۲۵ درصد که در گذشته برادر یا فرزند خود را از خدمت معاف کرده است می تواند برابر ضوابط جدید برای همسر خود نیز درصورت معافیت نماید ؟

جواب : مشمولی که با جانباز ۲۵ درصد ازدواج کند با رعایت ۵ سال معافیت موقت معاف دائم است

24- عموی من ۲۴ ماه اسارت و ۴۷ درصد جانبازی دارد و يك پسر هم دارد . آیا می توانم از میزان اسارت استفاده کنم ؟

جواب : خیر ، میزان کسر خدمت و درصد جانبازی فقط به فرزندان ایثارگران تعلق می گیرد.

25- من کارت معافیت ایثارگران دارم آیا امکان ابطال کارت من وجود دارد تا برادر دیگر من از این کارت استفاده کند ؟

جواب : خیر طبق قانون جدید ابطال کارت دیگر قابل اجرا نمی باشد.

26- من از خدمت فرار کرده ام و معافیت ایثارگران شامل بنده می شود برای درخواست این نوع معافیت باید به کجا مراجعه کنم ؟

جواب : باید ابتدا به یگان خدمتی مراجعه کرده تا به وضعیت فرار شما رسیدگی شود وبعد با ارائه گواهی اشتغال به خدمت به وظیفه عمومی به درخواست شما رسیدگی می شود.

27- پدر من دارای ۴۵ ماه سابقه جبهه و ۱۵ درصد جانبازی می باشد برادر من معاف شده است آیا من می توانم با جمع باقیمانده جبهه و جانبازی پدرم معافیت بگیرم ؟

جواب: بله در صورتی که جمع باقیمانده جبهه و جانبازی پدر به ۳۰ ماه برسد می توانید از معافیت بهره مند شوید.

28- آیا برادرزاده جانباز ۲۵ درصد فاقد فرزند ذکور و برادر ، می تواند از معافیت استفاده نماید ؟

جواب : خیر در صورت فقدان فرزند و برادر ، برادرزاده نمی تواند از این معافیت بهره مند گردد.

29- بنده خواهرم جانباز ۳۰٪ است متاهل می باشد ولی فرزندی ندارد من می توانم از معافیت استفاده کنم ؟

جواب : اگر خواهر فاقد فرزند باشد شما می توانید از معافیت بهره مند گردید.

30- من آزاده ای دارای ۲۴ ماه اسارت بوده و فاقد فرزند پسر هستم آیا برادر من می تواند از این معافیت بهره مند گردد ؟

جواب : بله آزادگانی که دارای حداقل ۲۴ ماه اسارت بوده و فاقد فرزند پسر باشند می توانند تنها یکی از برادران خود را از خدمت دوره ضرورت معاف نمایند.

خانواده شهدا

معافیت های مربوط به ماده ۴۵ قانون خدمت وظیفه عمومی

1- برای شهدا چند نفر از خدمت معاف می شوند ؟

جواب : کلیه فرزندان شهدا از خدمت معاف می شوند.

2- آیا برادر شهدا از خدمت معاف می شوند ؟

جواب : در صورتی که شهید فاقد فرزند پسر باشد یکی از برادران شهید از خدمت معاف می شود.

3- در خانواده ای که چند شهید وجود داشته باشد چند نفر از خدمت معاف می شوند ؟

جواب : کلیه فرزندان شهید از خدمت معاف می شوند و در صورت نداشتن فرزند به ازای هر شهید فاقد فرزند پسر صرفاً یکی از برادران شهدا از خدمت معاف می شوند.

4- اگر شهید فاقد فرزند ذکور ، دارای چند برادر تنی یا ناتنی در خانواده باشد حق تقدم استفاده با چه برادری است ؟

جواب : حق تقدم با برادری است که با شهید از یک پدر و مادر باشند.

5- در صورتی که شهید برادر تنی نداشته باشد حق تقدم با چه برادری است ؟

جواب : تقدم با برادری است که با شهید از مادر یکی باشند.

6- معرفی و انتخاب یکی از برادران تنی شهید فاقد فرزند برای معافیت به چه صورت است ؟

جواب : انتخاب با پدر در نبود پدر یا مادر و در نبود پدر و مادر با توافق سایر برادران و هماهنگی بنیاد شهید و ایثارگران انجام می پذیرد.

7- معرفی و انتخاب یکی از برادران ناتنی شهید فاقد فرزند به چه صورت است ؟

جواب : در صورتی که شهید از مادر دارای چند برادر باشد انتخاب برادر با مادر شهید است و در صورتی که شهید برادر مادری نداشته باشد انتخاب با پدر شهید و در نبود پدر یا مادر شهید و نبود پدر و مادر با توافق برادران و هماهنگی بنیاد شهید انتخاب و معرفی می شود.

8- چنانچه شهید دارای فرزند دختر باشد آیا برادر شهید می تواند از معافیت بهره مند گردد؟

جواب : بله دختر شهید مانع معافیت برادر شهید نمی گردد.

9- چنانچه شهید دارای فرزند پسر زیر ۱۸ سال باشد آیا برادری می تواند از معافیت استفاده نماید ؟

جواب : خیر براساس ماده ۴۵ قانون شهید می بایست فاقد فرزند پسر باشد.

10- چنانچه در گذشته براساس ضوابط ابلاغی آن زمان یکی از برادران شهدا از خدمت معاف شده باشد آیا می توان براساس ضوابط جدید برادریگری از خدمت معاف شود ؟

جواب : خیر امتیاز معافیت به سبب شهادت فقط برای يك برادر لحاظ شده است.

خانواده جاوید الاثرها

1- شرایط بهره مندی معافیت فرزندان جاوید الاثرها و یا برادران آنان به چه صورت است ؟

جواب : همانند تمامی پرسش ها و پاسخهای مربوط به خانواده شهداء (موضوع بند الف)

2- آیا مدت جاوید الاثري در اعطای معافیت تاثیر گذار می باشد ؟

جواب : تا زمانی که استمرار جاوید الاثري توسط بنیاد شهید و امور ایثارگر تایید گردد برای کلیه فرزندان آنان معافیت دائم صادر می گردد.

خانواده آزادگان

1- مدت آزادگی برای معافیت يك فرزند یا برادر وي چند ماه است ؟

جواب : مدت ۲۴ ماه تمام مي باشد.

2- يك فرد آزاده چند نفر از فرزندان خود را مي تواند از خدمت معاف كند ؟

جواب : به ازاي هر۲۴ ماه سابقه آزادگي يكي از فرزندان آزاده از خدمت معاف مي شوند.

3- شرط بهره مندي برادر آزاده از معافيت چه مي باشد ؟

جواب : چنانچه آزاده فاقد فرزند پسر باشد يك برادر وي مي تواند از خدمت معاف شود.

4- آیا برای هر۲۴ ماه مدت آزادگی آزاده فاقد فرزند پسر، يك برادر وي هم معاف می شود ؟

جواب : برای آزاده فاقد فرزند پسر به هر میزان مدت آزادگي فقط يكي از برادران وي از خدمت معاف مي شود.

5- چنانچه براساس ضوابط و مقررات سالهاي گذشته آزاده اي كه مدت آزادگي كمتر از ۳۶ ماه بوده و از امتياز كسر خدمت براي فرزند يا برادرش استفاده كرده آيا با توجه به ضوابط جديد در نظر گرفتن حد نصاب ۲۴ ماه آزادگي براي معافيت می تواند يك فرزند يا برادر خود را معاف كند ؟

جواب : خير چون از امتياز آزادگي استفاده شده ، امتياز ديگري تعلق نمي گيرد.

6- چنانچه مدت آزادگي كمتر از ۲۴ ماه باشد آيا امتيازي به فرزند وي تعلق مي گيرد ؟

جواب : در صورتي كه آزاده داراي سابقه جبهه و يا جانبازي باشد و جمع مدت آزادگي با جبهه و يا جانبازي به عدد ۳۰ برسد يكي از فرزندان آنان از خدمت معاف مي شوند.

7- آیا تلفیق سوابق آزادگی با جبهه یا جانبازي برای برادر آزاده هم لحاظ می گردد ؟

جواب : خير اين امتياز فقط براي فرزندان آزادگان در نظر گرفته شده است.

8- آیا برای مازاد سوابق آزادگي بين (۲۵ تا ۴۷ ماه) و (۴۹ تا ۷۱ ماه) و (۷۳ تا ۹۵ ماه) امتيازي تعلق مي گيرد به چه علت ؟

جواب : خير به خاطر اينكه اگر آزاده اي داراي ۴۷ ماه سابقه آزادگي باشد صرفا يك فرزند و اگر داراي ۷۱ ماه سابقه آزادگي باشد فقط ۲ فرزند و اگر داراي ۹۵ ماه سابقه آزادگي باشد صرفا ۳ فرزند وي مي تواند از خدمت معاف گردد و به سوابق مازاد امتيازي تعلق نمي گي

9- آیا جمع مازاد سوابق آزادگی برای معافیت فرزند دیگر آزاده لحاظ می گردد ؟

جواب : خير قابل جمع نمي باشد فقط به ازاي هر ۲۴ ماه سابقه آزادگي يك فرزند آزاده از خدمت معاف مي شود.

10- چنانچه آزاده اي براساس ضوابط و مقررات گذشته و به علت صغير بودن فرزندش برادرش از امتياز استفاده کرده باشد آیا فرزند وي براساس ضوابط جديد مي تواند از امتياز آزادگي بهره مند گردد ؟

جواب : بله مشروط برآنکه مدت آزادگي ۴۸ ماه بيشتر باشد.

11- چنانچه سوابق آزادگي ايتارگر فقط درحد يك امتياز باشد و آزاده چند فرزند واحد شرايط داشته ، انتخاب يك فرزند به چه صورت است ؟

جواب : انتخاب فرزند باآزاده است درصورت فوت آزاده ، انتخاب با مادر فرزندان آزاده درصورت نبود مادر با توافق برادران و با هماهنگي بنياد شهيد صورت مي گيرد.

12- اگر فرزند آزاده اي بعد از اخذ معافيت فوت نمايد يا به بيماري صعب العلاج مبتلا گردد آیا امتياز براي فرزند ديگري لحاظ مي گردد ؟

جواب : خير مگر آنکه سابقه مازاد بر ۲۴ ماه آزادگي وي براي معافيت فرزند ديگر كفايت نمايد.

13- آیا به شخص آزاده از لحاظ خدمت وظيفه عمومي امتيازي تعلق مي گيرد ؟

جواب : بله براساس ماده ۲ اصلاحي قانون حمايت از آزادگان چنانچه آزاده رزمنده بوده باشد به ازاي ۶ ماه آزادگي از کارت پايان خدمت بهره مند ميشود.

14- آیا براي آزادگان غيررزمنده هم امتيازي در نظر گرفته شده است ؟

جواب : بله به ازاي حداقل ۶ ماه سابقه آزادگي از خدمت دوره ضرورت معاف مي گردند.

15- آیا آزاده اي که به سبب آزادگي از خدمت معاف شده يا کارت پايان خدمت دريافت کرده امتياز آزادگي وي براي فرزند وي نيز لحاظ مي گردد ؟

جواب : بله درصورتی که مدت آزادگي به حد نصاب معافيت برسد فرزند وي نيز مي تواند از امتياز بهره مند گردد.

16- چنانچه مدت آزادگي پدرخانواده به حد نصاب ۲۴ ماه نرسد و همچنين مادر خانواده داراي سابقه آزادگي باشد آیا سابقه والدين براي اعطاي امتياز قابل جمع است ؟

جواب : بله قابل جمع مي باشد

معافيت مددجویان

سوالات متداول معافيت ماده ۴۴ مكرر قانون خدمت وظيفه عمومي

1. براي معافيت همسر معلول ، آیا غيب و فرار مانع رسيدگي مي باشد ؟

جواب : بله در معافیت همسر معلول غیبت مانع بهره مندی مشمول از معافیت خواهد بود.

2. من دوبرادر بالای ۱۸ سال دارم که خدمت کرده اند پدرم هم فوت کرده است و مادرم تحت پوشش کمیته امداد است آیا معافیت شامل حال من می شود یا خیر ؟

جواب : در صورتی که قبلا برادر دیگر از معافیت کفالت مادر استفاده نکرده باشد می توانید از معافیت مادر تحت پوشش و فاقد همسر یا وجود برادران دیگر هم بهره مند شوید.

3. آیا در حین تحصیل می توان برای معافیت مادر تحت پوشش بهزیستی یا کمیته امداد اقدام کرد ؟

جواب : بله رسیدگی به معافیت مددجویان حین تحصیل مانعی ندارد.

4. آیا غیبت یا فرار مانع رسیدگی به معافیت مادر تحت پوشش کمیته امداد یا بهزیستی می شود ؟

جواب : بله ، در معافیت مادر تحت پوشش کمیته امداد غیبت مشمول مانع بهره مندی وی از معافیت خواهد بود

5. من تنها پسر خانواده هستم برای معافیت سه خواهر تحت پوشش کمیته امداد اگر پدر در قید حیات باشد مانعی ندارد ؟

جواب : در صورتی که پدر در قید حیات باشد وضعیت جسمانی وی ملاک رسیدگی نبوده و صرفا تحت پوشش بودن پدر یا مادر مشمول در کمیته امداد یا بهزیستی شرط اصلی رسیدگی می باشد.

6. آیا غیبت و فرار مانع استفاده از معافیت سه خواهری می باشد ؟

جواب : بله غیبت و فرار از خدمت مانع رسیدگی میباشد

7. مطلقه یا متاهل بودن خواهر برای معافیت ۳ خواهری مانعی ندارد ؟

جواب : خیر تاهل یا مطلقه بودن خواهران مانع معافیت مشمول نمی باشد.

8. در معافیت ۳ خواهری آیا برادر ناتنی می تواند از این معافیت بهره مند گردد ؟

جواب : استفاده برادر ناتنی از این معافیت در صورتی که خواهران از طریق پدر یا مادر با مشمول دارای رابطه نسبی باشد بلامانع است . (باید از پدر و یا از مادر یکی باشد).